

“СУМСКОЙ ВѢСТНИКЪ” (1912-1917 рр.): ДО ІСТОРІЇ ПРЕСИ СУМЩИНИ

Недокус Ю., студ.гр.ЖТ-62

Регіональна журналістика є невід'ємною складовою української журналістики, яка завжди намагалася віддзеркалювати усі суттєві звершення, які відбувалися й відбуваються у країні. Останнім часом спостерігається поживлення наукового інтересу до історії сумської журналістики. Це роботи І. Михайлина, С. Ніколаєнко, Л. Рожкової, Л. Яременко, І. Жиленко, які звертаються до обласних та регіональних періодичних видань Сумщини початку ХХ ст.

Періодика нашого регіону початку ХХ ст. була дуже різноманітною, а за численними розпорядженнями уряду стосовно заборони української мови була в основному російськомовною.

Газетний фонд Сумського обласного архіву представлений обласними, районними, міськими виданнями, серед яких “Сумской голось” (1905), “Сумской вѢстникъ” (1912-1917), “Наш голос” (1917-1918), “Луч” (1918), “Власть Советам!” (1920), “Великий океан” (1912, 1914, 1915), “Стяг праці || Знамя труда” (1921), “Плуг і молот” (1920-1921) тощо. Це далеко не повний перелік газет, які виходили на початку ХХ ст. на Сумщині.

Засновник і редактор газети “Сумской вѢстникъ” – І. Льченко. Газета почала видаватися російською мовою напередодні першої світової війни. Вона випускалося щоденно, крім післясвяткових днів, форматом А2 на чотирьох сторінках. Видання проіснувало майже шість років, з 1912 по 1917 рр.

Кількість газет у бібліотеці Сумського обласного архіву збереглася нерівномірно: за 1912 р. – два номери; 1913–1914 рр. – по одному номеру; 1915 р. – два номери; 1916 р. – шість номерів; 1917 р. – збереглося 70 номерів. Але й така кількість дає нам змогу встановити прізвища редакторів газети, головні рубрики, прослідкувати тематичний аспект тощо.

Редактори газети часто змінювалися: 1913–1914 рр. – С. Сапун; 1915 р. – І. Кизченко, 1916 р. – П. Дорошенко; з листопаду 1917 р. знову редактором стає І. Льченко.

На першій сторінці “Сумского вѢстника” розміщувалися матеріали переважно інформаційного жанру. Друга сторінка

присвячувалася головним суспільно-політичним і міжнародним новинам, висвітлювалися важливі події міського життя, писалося про видатних осіб. Третя й четверта сторінки висвітлювали судову хроніку, літературно-мистецьке життя, становище преси на Україні тощо. Газета також друкувала листи, які надходили до редакції, різноманітні оголошення, головним чином театральні, та рекламу.

Основні рубрики газети: "Міське життя", „Останні новини“, "Судова хроніка", "Поштова скринька", "По Русі", "Закордонні новини", "З історичних журналів", "Серед газет", "У двох словах", "У столицях", "У провінціях", "Огляд преси", "Портретна галерея". Новинам літературно-мистецького життя Сумщини були присвячені рубрики "Театр і музика", "Журнальний огляд" тощо.

Із довідникової літератури можна дізнатися дещо про історію існування газети. Так, у короткій довідниковій книзі „Суми” писалося, що в листопаді 1912 року відбувся страйк робітників типографії "Сумской вѣстникъ" – про це було навіть надруковано в більшовицькій газеті „Правда” від 11 листопада 1912 року. Інший збірник, історико-краєзнавчий нарис Л.П. Сапухіної та В.Д. Скринник про Суми, згадує про засідання виконкому сумської Ради 9 січня 1918 року, на якому було прийнято рішення про „заборону консервативної газети "Сумской вѣстникъ”.

У рубриці „Хроніка” газети „Наш голос”(№ 7 від 11 січня 1918 р.) сказано, що газета "Сумской вѣстникъ" закривається "благодаря погромной агитации”.

Але ж І. Ільченко в публікації „Протестую!” (№ 239 від 9 листопада 1917 р.), даючи відповідь несправедливому звинуваченню його як редактора газети, обурено писав: „Сумской вѣстникъ” ніколи пропагандой беспорядков не займався, а наоборот, за шість лет свого существования посилено поддерживал гражданский порядок и честно служил обществу...”.

Таким чином, на прикладі газети "Сумской вѣстникъ” можна прослідкувати шлях, який пройшла журналістика Сумщини напередодні Жовтневої революції та після неї. Це був як час піднесення газети, так і запеклий адміністративний тиск з боку влади, що призвів до закриття газети як такої, що не відповідала вимогам часу.

Наук.кер. - Жиленко І.Р., к. філол. н., ст. викл.